

Inwestorzy zagraniczni w Małopolsce w 2014 roku

Streszczenie raportu

Małopolskie Obserwatorium
Rozwoju Regionalnego

Departament
Polityki Regionalnej

**INWESTORZY
ZAGRANICZNI
w Małopolsce
w 2014 roku**

Streszczenie raportu

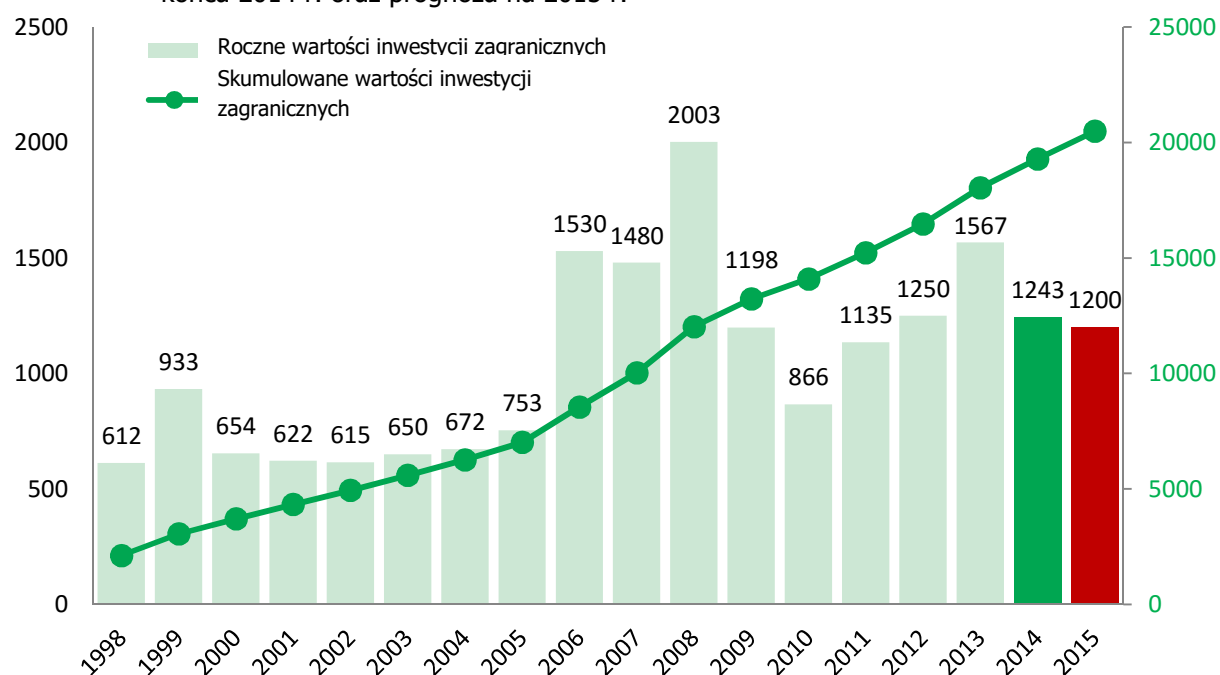
Warszawa 2016

Informacje ogólne

Całkowita wielkość zainwestowanego kapitału w regionie po 1989 roku przekroczyła **19,3 mld USD**, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa dało kwotę 5 725,08 USD.

Inne wskaźniki aktywności inwestorów zagranicznych (zbierane przez GUS) dla Małopolski kształtują się w stosunku do całej Polski na poziomie około 5,8% (liczba zarejestrowanych firm), 6,5% (liczba pracujących), 6,6% (wielkość kapitału podstawowego). Małopolska zalicza się do regionów o największej dynamice przyrostu podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego, choć nadal wyraźnie ustępuje regionom będącym liderami w tworzeniu atrakcyjnych warunków dla lokalizacji inwestycji zagranicznych, tj. województwom mazowieckiemu, dolnośląskiemu, wielkopolskiemu i śląskiemu.

Wykres 1. Roczne i skumulowane wartości inwestycji zagranicznych w województwie małopolskim do końca 2014 r. oraz prognoza na 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UJ do roku 2013 oraz badań własnych za 2014 r.

Wielkość bezpośrednich inwestycji zagranicznych w 2014 roku w województwie małopolskim wyniosła **1 243 mln USD**. Zaangażowanie finansowe inwestorów w 2014 roku było mniejsze niż w roku ubiegłym. Jednakże należy wziąć pod uwagę, iż znacząca wartość inwestycji w roku 2013 była wynikiem przejęcia pakietu akcji Zakładów Azotowych w Tarnowie, której kwota stanowiła ok. 19% wartości sumy nakładów inwestycyjnych w regionie. Inwestycje o takiej skali należą raczej do incydentalnych, niż stanowią prawidłowość, dlatego też autorzy niniejszego raportu wyciągają wniosek, iż wartości inwestycji w Małopolsce od roku 2011 osiągają corocznie w miarę zbliżony poziom, stabilizując się po dużym spadku wielkości nakładów w latach 2009-2010. Wartość nakładów w 2014 roku była niższa niż w 2013 r. o ok. 20,7%, natomiast w stosunku do roku 2012 o ok. 0,6%.

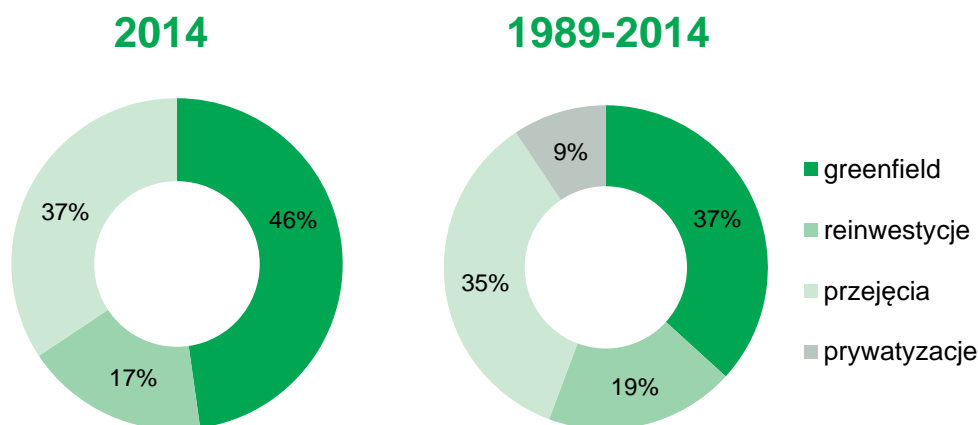
Wielkość i struktura inwestycji w 2014 roku

Charakterystycznym dla roku 2014 był brak nakładów inwestycyjnych związanych z prywatyzacjami, a największe nakłady poniesione zostały na inwestycje typu *greenfield*, w szczególności w związku z obiektami utworzonymi od podstaw w latach ubiegłych. Udział tego typu inwestycji wyniósł w badanym okresie 46% i osiągnął wartość 568,52 mln USD, o ok. 86 mln USD więcej niż w roku 2013.

Podobny jak w latach ubiegłych był udział przejęć – 37% ogółu inwestycji w 2014 r., o wartości 454,37 mln USD. Kwotowo natomiast ten typ inwestycji był niższy o ok. 100 mln USD w porównaniu do roku 2013. Również podobnie jak w latach ubiegłych kształtował się udział nakładów reinwestycyjnych w firmach przejętych lub sprywatyzowanych przez kapitał zagraniczny, osiągając udział 17%, o wartości 220,11 mln USD.

Według stanu na koniec 2014 roku suma inwestycji typu *greenfield* w województwie osiągnęła od roku 1989 wartość 7,06 mld USD. Reinwestycje w badanym okresie ukształtowały się na poziomie 3,65 mld USD, przejęcia i fuzje osiągnęły wartość 6,77 mld USD. Zdecydowanie niższa wartość nakładów inwestycyjnych kapitału zagranicznego wynikała z transakcji prywatyzacyjnych, osiągając kwotę 1,8 mld USD, przy czym wartość ta zwiększyła się istotnie od roku 1989 w wyniku prywatyzacji zrealizowanych w roku 2013.

Wykres 2. Struktura inwestycji według typów nakładów w roku 2014 oraz latach 1989-2014

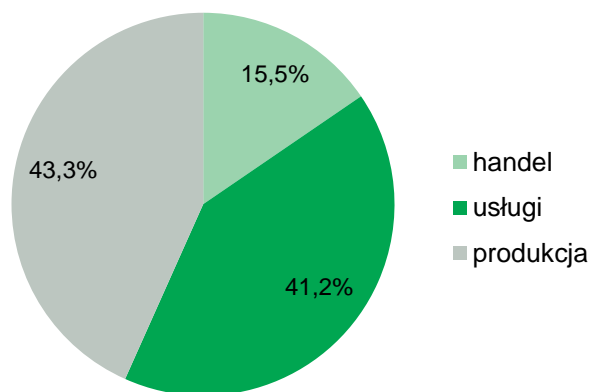
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UJ do roku 2013 oraz badań własnych za 2014 r.

Inwestycje zagraniczne według branż

W roku 2014 udział sektora przemysłowego w ogóle wartości inwestycji zagranicznych w Małopolsce osiągnął poziom 43,3%, nieznacznie niższy niż rok wcześniej. Prawie jak co roku, inwestorzy zagraniczni ponieśli największe nakłady w sekcji C PKD, czyli przetwórstwie przemysłowym, w których to branżach wolumen inwestycji wyniósł ponad 72% ogółu nakładów w całym sektorze w regionie. Najwyższa wartość inwestycji w sektorze produkcyjnym, przypadła podobnie jak w 2013 roku, na gałąź przemysłu obejmującą produkcję chemikaliów i wyrobów chemicznych. Działalność inwestorów w sektorze usługowym skutkowałą zbliżonym udziałem nakładów w usługach, który wyniósł ponad 41%,

a wartość inwestycji w tym sektorze była o 20% niższa w porównaniu z rokiem 2013. Największy wolumen inwestycji w sektorze usług jest zasługą działalności inwestorów związanych z obsługą rynku nieruchomości, co jest w dominującym stopniu wynikiem rozwoju rynku biurowego w Krakowie. Wyraźniej niż w latach ubiegłych zaznaczył się natomiast udział przedstawicieli sektora handlowego z kapitałem zagranicznym, stabilizując się na poziomie 15,5%.

Wykres 3. Inwestycje zagraniczne w Małopolsce w 2014 r., wg sektorów gospodarki

Źródło: badania własne

Najwięksi inwestorzy

W 2014 roku zidentyfikowano 96 inwestorów, którzy ponieśli nakłady w wysokości co najmniej 1 mln USD. Wśród tej grupy 20 podmiotów zaangażowało co najmniej 10 mln USD, a 11 inwestorów co najmniej 30 milionów dolarów. Nakłady inwestycyjne wykazywały się dużą koncentracją: połowa wartości inwestycji przypadła na 10 inwestorów, a 25 największych inwestycji skupiło 3/4 nakładów.

Podobnie jak w 2013 roku największe sumy zaangażowano w przejęcie aktywów istniejących firm. Starwood Capital Group z USA zakupił od Grupy Buma krakowski kompleks biurowy Quattro Business Park, w skład którego wchodzi cztery obiekty o powierzchni najmu wynoszącej 48,5 tys. m². Transakcja ta, szacowana na ponad 150 mln USD, dała inwestorowi pierwsze miejsce na liście największych inwestycji w Małopolsce w 2014 r. Drugie miejsce na liście największych inwestorów w 2014 zajmuje francuski Auchan, który sfinalizował transakcję przejęcia sklepów Real w Polsce, natomiast na trzeciej pozycji znalazła się ponownie transakcja przejęcia biurowca (Centrum Biurowe Lubicz) przez Griffin Group. Kolejne dwie znaczące inwestycje dotyczyły rozbudowy/modernizacji aktywów przejętych w latach wcześniejszych w sektorze przemysłowym. Około 50 milionów dolarów zainwestowanych zostało przez Elektrociepłownię Kraków (francuski EDF) oraz Azoty Tarnów (rosyjski Acron oraz EBOiR).

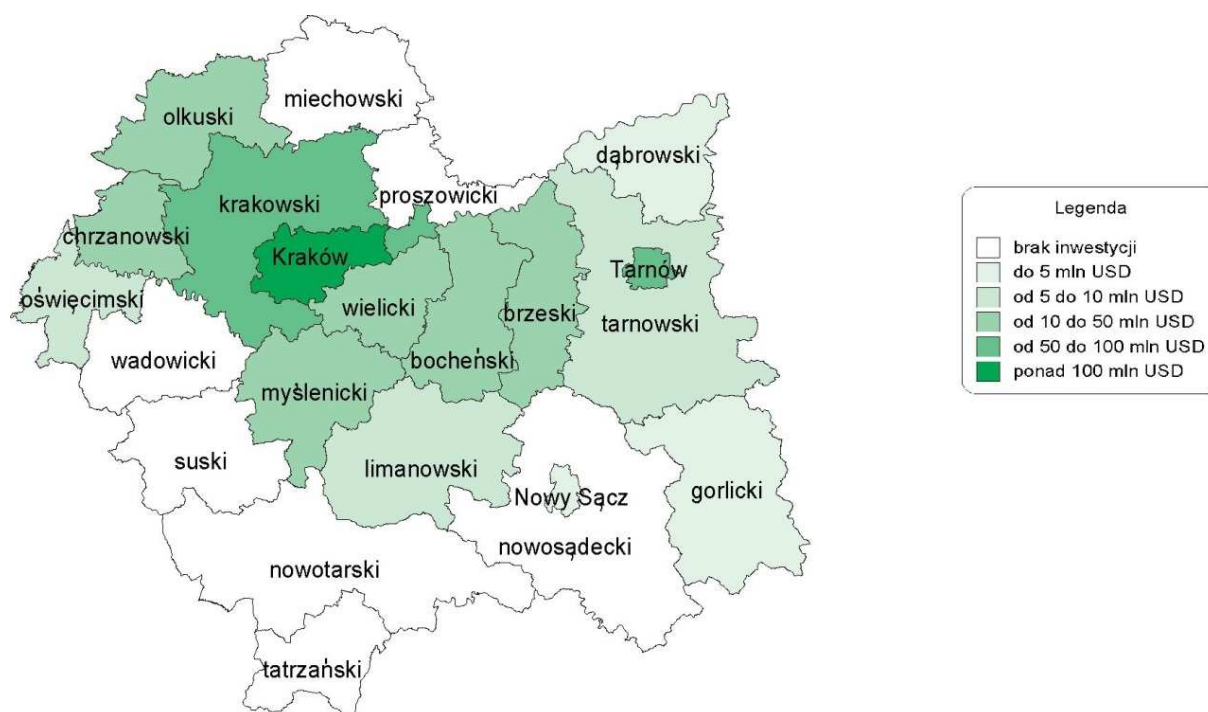
Największej inwestycji *greenfield* (ok. 43 mln USD) dokonała szwedzka Skanska Property budując biurowiec Kapelanka 42. Drugi pod tym względem był TriGranit Development z kolejnym etapem inwestycji w kompleksie biurowym Bonarka 4 Business. W sektorze przemysłowym w roku 2014 istotnych inwestycji dokonało francuskie Valeo rozbudowując swoje zakłady w Skawinie i Chrzanowie.

Rozmieszczenie inwestycji

Województwo małopolskie charakteryzuje się postępującym skoncentrowaniem w zakresie rozmieszczenia geograficznego przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego. Obszarem o największym nagromadzeniu tego typu podmiotów jest Kraków, w którym w badanym roku zarejestrowanych było 3 583 spółek, co stanowiło 74,4% wszystkich podmiotów tego typu funkcjonujących na terenie województwa. W porównaniu do roku 2013 ich liczba w stolicy Małopolski wzrosła o blisko 10%.

Należy podkreślić, iż rozmieszczenie inwestycji zagranicznych w Małopolsce w 2014 roku w dużym stopniu nawiązuje do poprzedniego roku, jak i ich lokalizacji od 1989 r. W 2014 roku obszarem o najsilniejszej koncentracji bezpośrednich inwestycji zagranicznych w skali województwa w dalszym ciągu pozostawał Kraków, a procentowy udział stolicy regionu w ogólnych nakładach poniesionych przez podmioty z kapitałem zagranicznym w 2014 roku był istotnie wyższy niż w całym analizowanym okresie. Łączna wartość inwestycji zagranicznych, jakich dokonano w Krakowie w 2014 roku stanowiła kwotę 872,52 mln USD. Wartość ta wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 5,8%, jak również stanowiła 70,2% ogółu inwestycji firm z kapitałem zagranicznym dokonanych w 2014 r. w Małopolsce. Potwierdza to systematycznie rosnącą koncentrację inwestycji firm z kapitałem zagranicznym w stolicy Małopolski.

Mapa 1. Wartość nakładów firm z udziałem kapitału zagranicznego w powiatach Małopolski w 2014 roku

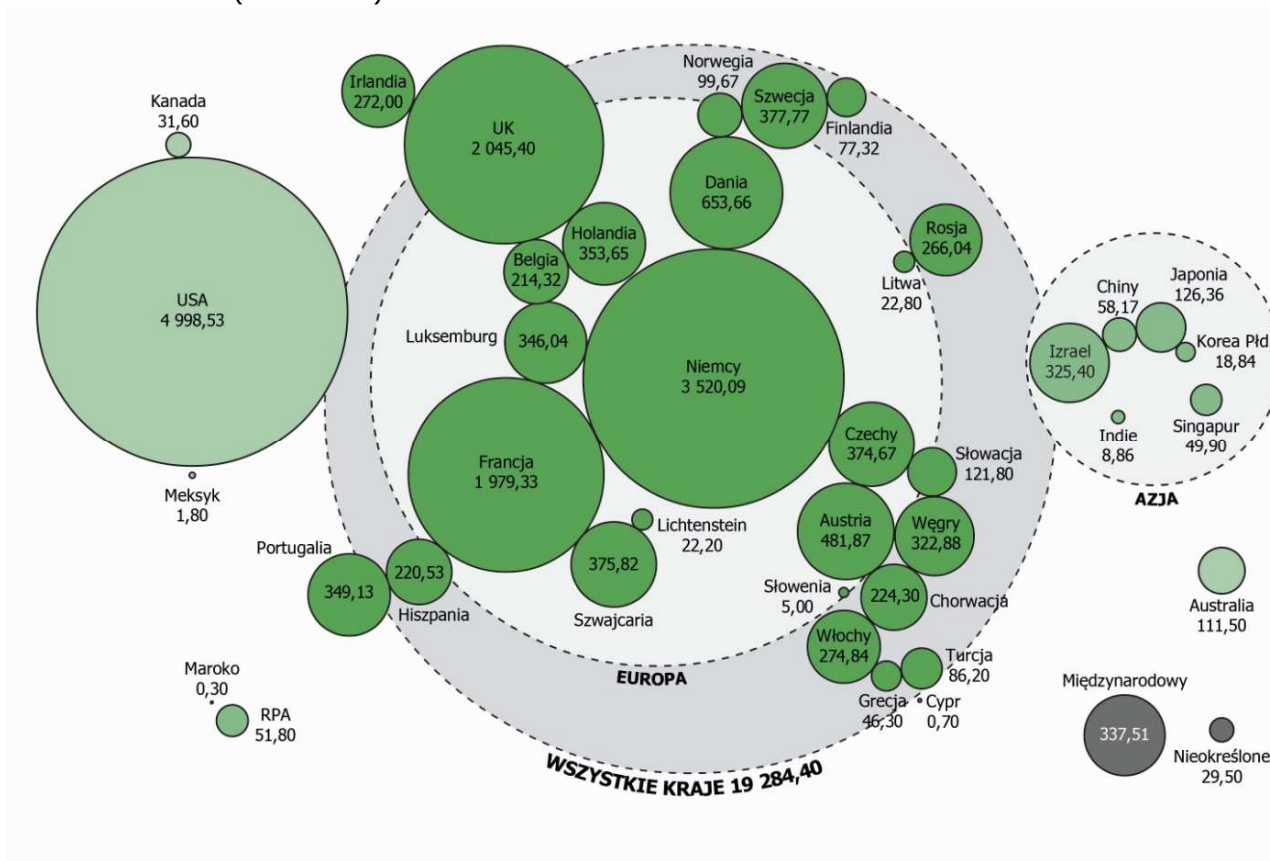

Źródło: badania własne

Kraj pochodzenia kapitału

Analiza kierunków napływu kapitału w okresie od 1989 do 2014 roku wykazuje, że największy udział w wartości inwestycji mają państwa europejskie. Ich udział w inwestycjach ogółem wyniósł w badanym okresie 67,7%. Poza Europą największy udział w inwestycjach w Małopolsce mieli inwestorzy z Ameryki Północnej z ok. 26%, przy czym należy zauważyć, że wyniki te w 99% wynikają z zaangażowania inwestycyjnego kapitału ze Stanów Zjednoczonych.

Mapa 2. Skala zaangażowania kapitału przez poszczególne kraje, w Małopolsce w latach 1989-2014 (w mln USD)

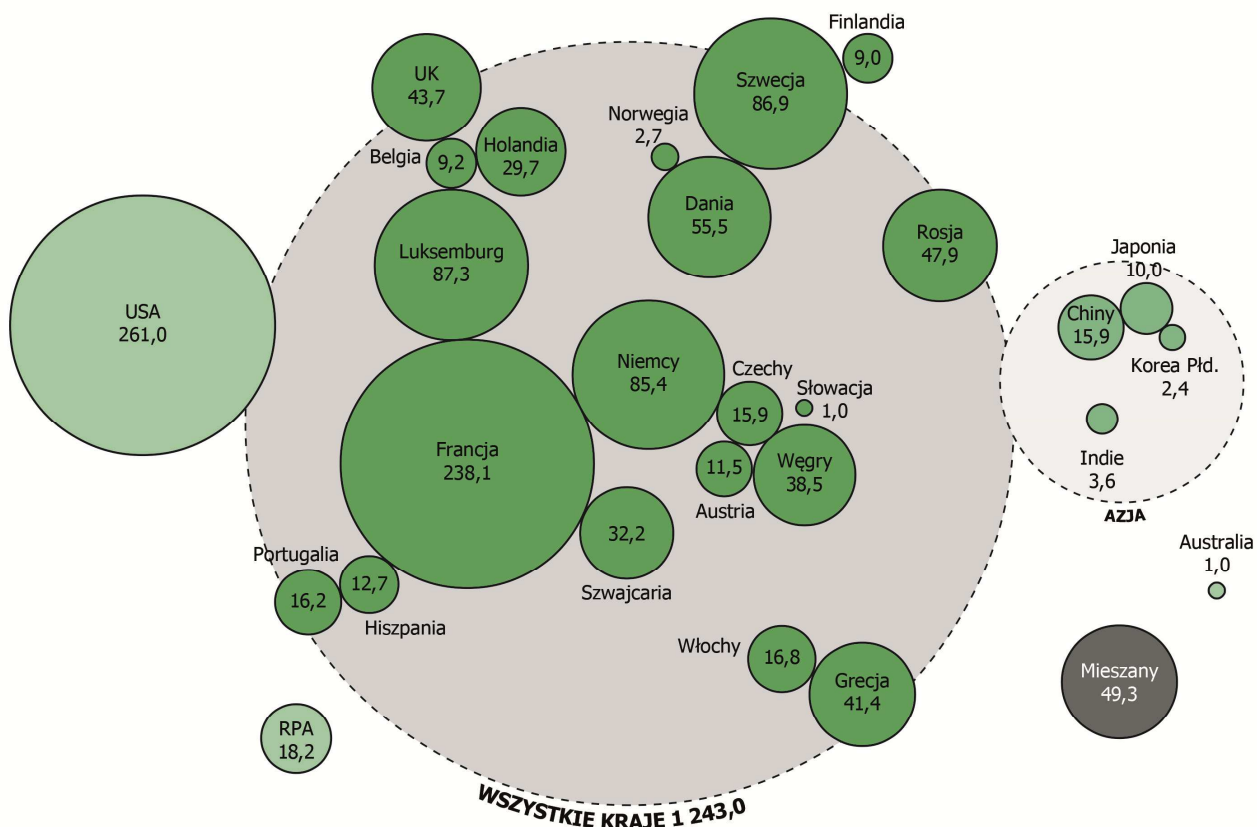

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UJ do roku 2013 oraz badań własnych za 2014 r.

W 2014 roku kapitał zagraniczny pochodził z 28 krajów, o 5 więcej niż w 2013 roku. Nadal nie było reprezentacji kapitału z Ameryki Południowej w małopolskich inwestycjach, natomiast największy udział miała, wzorem lat ubiegłych, Europa, której udział wyniósł ponad 71% i wzrósł w porównaniu do roku 2013 o ok. 8 p.p. Poziom kapitału pozyskanego z Ameryki Północnej osiągnął niemal identyczny udział jak w ubiegłym roku tj. 21,0%.

Ponad 40% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w 2014 r. było wynikiem działalności podmiotów z udziałem kapitału pochodzącego ze Stanów Zjednoczonych oraz Francji. Inwestorzy z każdego z tych krajów zainwestowali ponad 230 mln USD. Te dwa kraje od lat należą do ścisłej czołówki w kontekście skali zaangażowania kapitału w Małopolsce.

Mapa 3. Skala zaangażowania kapitału przez poszczególne kraje, w Małopolsce w 2014 roku (w mln USD)

Źródło: badanie własne

Wpływ SSE i SAG na napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych

Choć w województwie małopolskim funkcjonują trzy specjalne strefy ekonomiczne, to kluczowy pod względem napływu kapitału zagranicznego jest przede wszystkim Krakowski Park Technologiczny SSE. Od początku istnienia krakowskiej strefy wydano 140 zezwoleń na prowadzenie działalności w ramach strefy, przy czym w samym tylko roku 2014 wydane zostały 44 zezwolenia i był to jeden z większych udziałów w ogóle wydanych zezwoleń w Polsce w 2014 r.

Krakowska specjalna strefa ekonomiczna należy do grupy stref, w których inwestorzy zagraniczni ponieśli mniejsze niż przeciętnie nakłady inwestycyjne w 2014, wynoszące ok. 77,4 mln USD, co stanowi udział na poziomie 3,1% w skali wszystkich inwestycji w strefach w Polsce, dając krakowskiej strefie 9 miejsce w kraju pod względem wielkości zainwestowanego kapitału zagranicznego.

Suma nakładów inwestycyjnych, poniesionych przez inwestorów zagranicznych zlokalizowanych w strefie, działających na podstawie zezwoleń, na dzień 31.12.2014 wyniosła **464,1 mln USD**.

Najbardziej aktywni inwestorzy zagraniczni zlokalizowani są w podstrefach: niepołomickiej i krakowskiej Krakowskiego Parku Technologicznego. Suma inwestycji w podstrefie

znajdującej się na terenie Niepołomic na koniec grudnia 2014 r. wyniosła 214,8 mln USD, co stanowiło ponad 46% zaangażowania inwestorów zagranicznych w Krakowskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Na drugim miejscu znalazła się podstrefa krakowska, jednakże z o ponad połowę niższą sumą nakładów – ok. 106,6 mln USD.

Powyższe dane potwierdzają, że krakowska specjalna strefa ekonomiczna nie pełni istotnej roli w zakresie stymulowania inwestycji zagranicznych - analizując pozycję krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej na tle kraju. W odniesieniu do analiz wewnątrz regionu, uwidacznia się znaczący wpływ specjalnej strefy ekonomicznej na przyciąganie inwestycji zagranicznych w ramach Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego. Natomiast udział nakładów inwestycyjnych poniesionych przez inwestorów zagranicznych w strefie stanowi 6,3% ogółu nakładów poniesionych przez inwestorów zagranicznych w Małopolsce w 2014 r.

W przypadku Specjalnych Stref Aktywności, województwo małopolskie upatruje w nich istotnego impulsu do rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy. W efekcie realizacji tego instrumentu wsparcia można było zauważyć znaczny wzrost liczby tego typu stref w Małopolsce. Wg stanu na koniec grudnia 2014 r. w Małopolsce funkcjonowało 31 stref aktywności gospodarczej, z czego 5 zostało utworzonych w 2014 r. Należy także podkreślić, że ok. 35% wszystkich SAG ulokowanych zostało w części lub w całości w specjalnych strefach ekonomicznych. Wg ostatnich badań stref gospodarczych w Małopolsce (2015 r.) prowadzonych przez ASM Centrum Badań i Analiz Rynku, udział kapitału zagranicznego w SAG stanowił ok. 25% (pod względem liczby inwestorów).

Sektor nowoczesnych usług biznesowych

W przypadku branży nowoczesnych usług, obejmującej w szczególności działalność centrów usług wspólnych (SCC), outsourcingu procesów biznesowych (BPO), outsourcingu IT (ITO), a także działalność centrów badawczo-rozwojowych (R&D), analizując przypadek Małopolski, okazuje się, że w 2014 roku na znaczeniu zyskuje w coraz większym stopniu sektor usług finansowych, który ma także istotny wpływ na zatrudnienie w regionie.

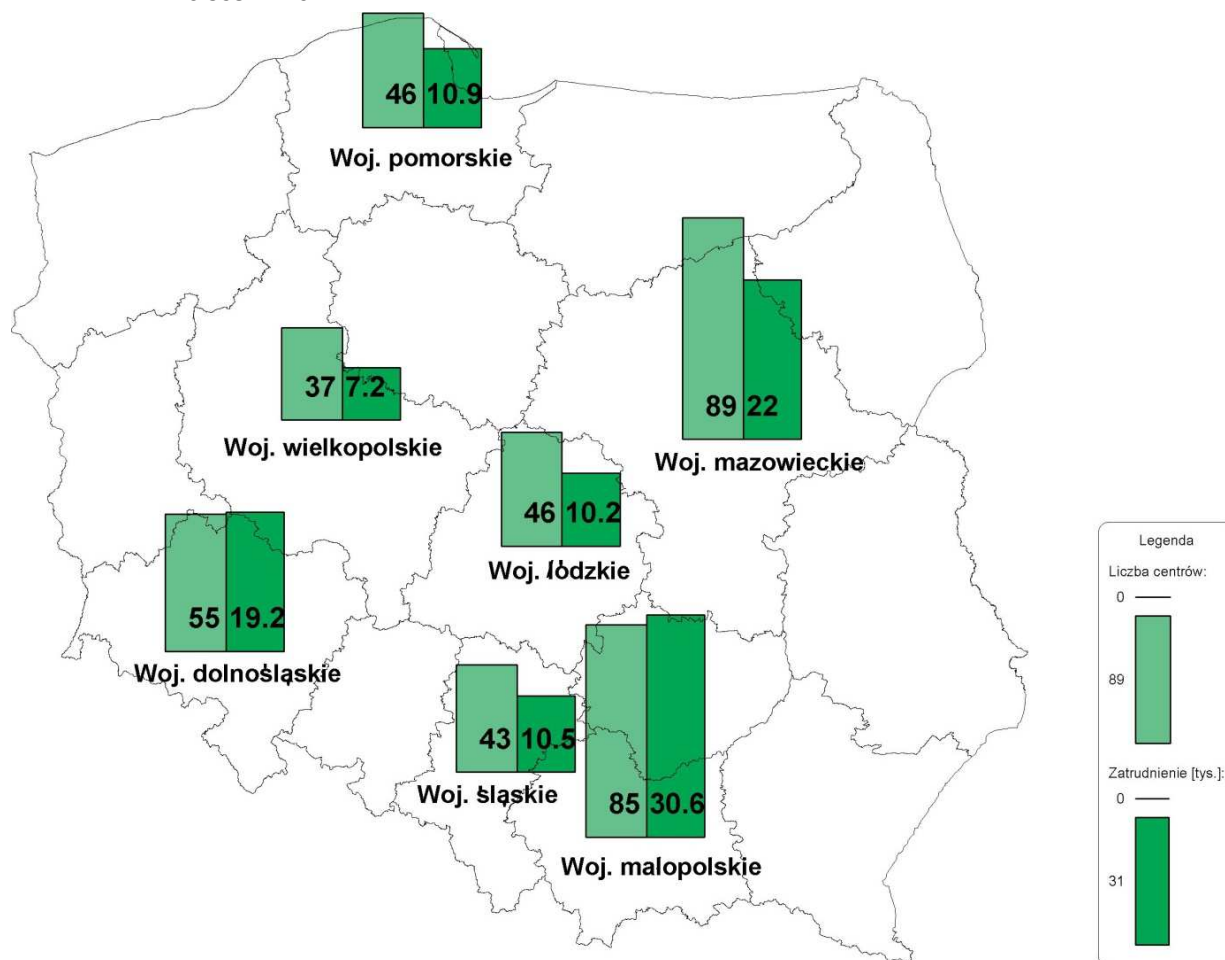
Dokonując charakterystyki sektora nowoczesnych usług biznesowych w poszczególnych regionach, można zauważyć, że najlepiej rozwinięty jest on w województwie małopolskim, przy czym należy podkreślić, iż w 2014 roku ograniczał się on do Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, a w szczególności Krakowa i Zabierzowa. Małopolska dominuje na tle kraju nie tylko pod względem liczby centrów usług dla biznesu, ale w szczególności pod względem wielkości zatrudnienia wygenerowanego przez ten sektor – według stanu na 2014 rok w Małopolsce funkcjonowało 85 centrów, zatrudniających ok. 30 tys. pracowników.

W 2014 r. centra usług nowoczesnych w Małopolsce posiadało 81 inwestorów zagranicznych. Głównymi krajami napływu kapitału były w tym sektorze Stany Zjednoczone, Wielka Brytania i Francja, które to kraje stanowiły blisko 75% badanej populacji.

Tempo i skala powstawania centrów usług nowoczesnych na terenie Krakowa świadczy o tym, że jest on bardzo atrakcyjną lokalizacją dla tworzenia i rozwoju tego typu biznesów. W roku 2014 Kraków znalazł się w pierwszej dziesiątce (na dziewiątej pozycji) rankingu

Tholons TOP 100 Outsourcing Destinations, wyprzedzając Dublin – jedyne europejskie miasto, które od pięciu lat znajdowało się w pierwszej dziesiątce rankingu.

Mapa 4. Rozmieszczenie głównych skupisk podmiotów sektora nowoczesnych usług biznesowych w Polsce w 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ABSL i PAiiIZ

Małopolskie Obserwatorium
Rozwoju Regionalnego

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Polityki Regionalnej
ul. Wielicka 72B, 30-552 Kraków

Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

www.obserwatorium.malopolska.pl